

„Ģenētisko faktoru nozīme adaptēties spējīgu un pēc koksnes īpašībām kvalitatīvu mežaudžu izveidē”

AKTUALITĀTES

29.07.2010.

Augsnes mitruma un temperatūras mērījumu sistēma

Ir uzstādīta augšnes mitruma un temperatūras mērījumu sistēma, jeb augšnes zonde, priežu pēcnācēju pārbaužu stādījumā.

Nozīmīgi koku augšanas procesi, piemēram – pumpuru plaukšana, augšanas intensitāte, augstuma pieauguma izbeigšanās, papildus pieauguma veidošanās – saistīti ar augšnes un gaisa temperatūras un mitruma režīmu, tā izmaiņām un ar šo koku ģenētiskajām īpašībām. Īpaši nozīmīgi minētie rādītāji ir pirmajos jaunanaudzēs augšanas gados, kad to visvairāk apdraud dažādu negatīvu vides faktoru (piemēram, salnu) ietekme. Ģenētisko faktoru ietekmes vērtēšana uz minētajiem augšanas procesiem uzsākta vairākos priežu, egļu un apšu hibrīdu pēcnācēju pārbaužu stādījumos, t.i. stādījumos, kuros augošie koki ir ar zināmiem „vecākiem” (vai nu sēklas ievāktas no noteikta koka, vai iegūti kontrolēti krustojot, tādejādi zināmi abi vecāku-koki).

Informāciju vides apstākļu (mitruma un temperatūras) ietekmes vērtējumam būtu iespējams iegūt arī no tuvākajām meteoroloģiskajām stacijām, tomēr atsevišķos gadījumos meteoroloģiskās stacijas atrodas ievērojamā attālumā, turklāt, mežam

raksturīgā specifiskā mikroklimata dēļ pat tuvu esošas meteoroloģiskās stacijas dati var nesniegt pietiekami precīzu informāciju, kā arī bieži vien nav pieejami tieši uzmērīti, tikai aprēķināti, dati par augsnes mitrumu. Lai minētos trūkumus novērstu, uzsākts pilotprojekts, parastās priedes pēcnācēju pārbaužu stādījumos izvietojot zondes (sensorus) un automātiskas datu nolasīšanas ierīces, nodrošinot augsnē esošā, augiem pieejamā mitruma daudzuma reģistrēšanu 2 dažādos dziļumos, kuros izvietotas jauno koku saknes. Tāpat tiek nodrošināt gaisa un augsnes temperatūras reģistrēšana. Iegūtā informācija sniegs iespēju pilnīgāk izprast meteoroloģisko faktoru un genotipa-vides mijiedarbības lomu priežu augšanas procesā un nodrošinās bāzi turpmāku, ar mērinstrumentiem aprīkotu patstāvīgo paraug laukumu optimāla izvietojuma un iekārtojuma izvēlei.

